

YUNAN MİTOLOJİSİ

I

Dr. Öğr. Üyesi Akın TEMÜR

Sunumda yer alan tüm fotoğraflar telif hakkına sahiptir. Yalnızca eğitim amaçlı olarak kullanılmıştır. Başka bir amaç için kullanılamaz. Metin kısmı Ş. Can'ın «Klasik Yunan Mitolojisi» kitabından uyarlanmıştır.

ON İKİ BÜYÜK TANRININ ADLARI LATİNCE KARŞILIKLARI VE SİMGELERİ

1. Zeus	Jupiter	Kartal, Yıldırım
2. Hera	Junon	Tavus Kuşu
3. Athena	Minerva	Kalkan, Zeytin Dalı
4. Apollon	Febus	Yay, Lir
5. Artemis	Diana	Geyik, Hilal
6. Hermes	Mercure	Kanat, Yılanlı Asa
7. Hephaistos	Vulken	Çekiç, Örs
8. Hestia	Vesta	Ateş
9. Ares	Mars	Miğfer, mızrak
10. Aphrodite	Venüs	Güvercin
11. Demeter	Ceres	Buğday Demeti, Orak
12. Poseidon	Neptune vb	Üç Dişli Mızrak

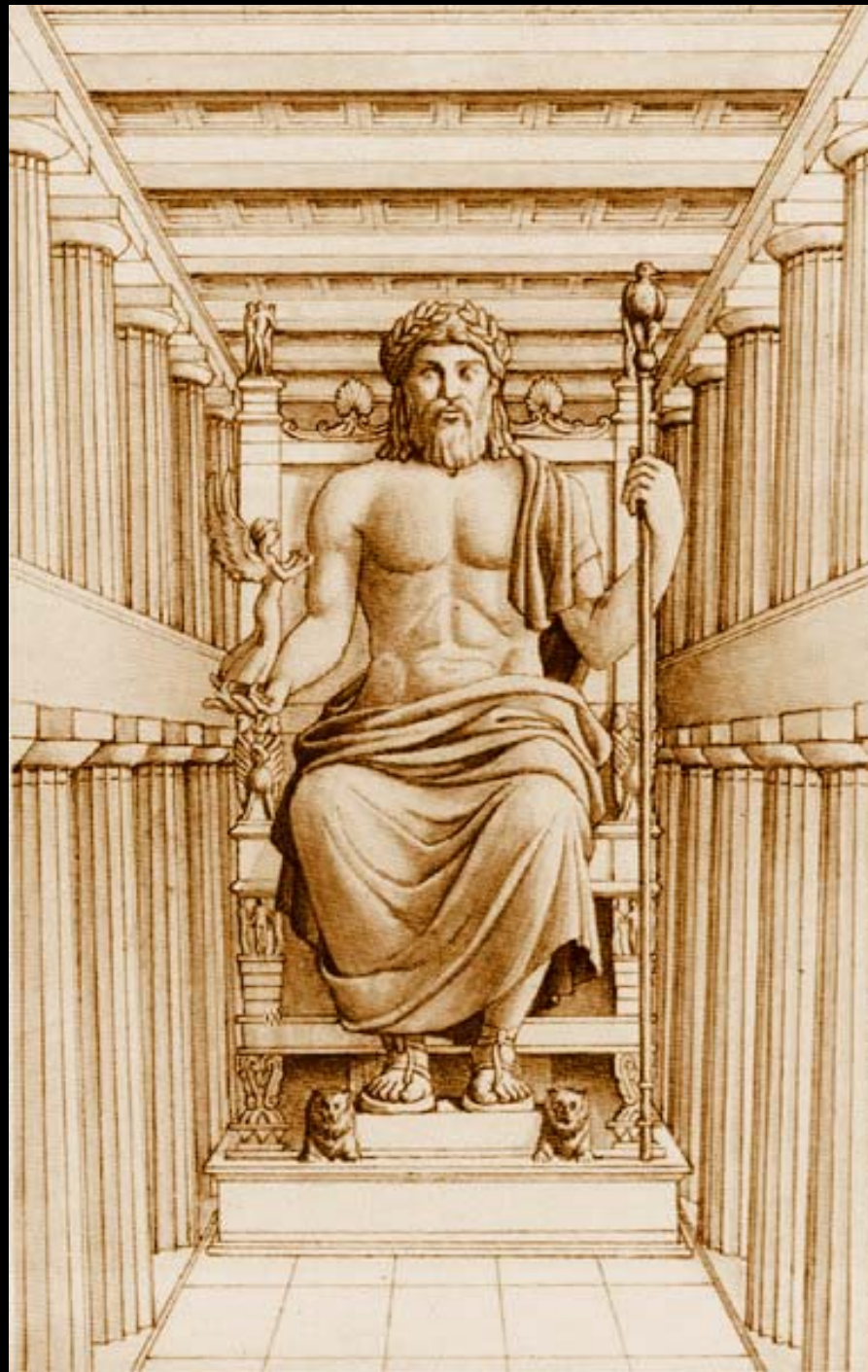
OLYMPOSLU ONİKİ TANRI

1. ZEUS (Jübiter)

Olympos tanrılarının en büyüğü, baş tanrısıdır. Gökyüzü tanrısı olan Zeus'ta, gökle ilgili doğal güçlerin hepsi kişileşir. Işık, aydınlık, bulut, gök gürlemesi, şimşek, yıldırım Zeus'un emri altındadır. Gökteki nesnelere uyumu, yeryüzündeki düzen, bilgelik Zeus'a bağlıdır. Ölümlüler ve ölümsüzler onun buyruğu altındadır.

Zeus'un adına her zaman **Kronosođlu** ve **Olymposlu** sıfatları eklenmiştir. Olympos'ta taht kuran tanrılar tanrısı Zeus, demirci tanrı Hephaistos'un yaptığı krallık esasını taşır. Krallık gúcünü simgeleyen esasını kime verirse o kral olur. Bütün krallar Zeus'tan doğma ve onun yetiştirmesi olarak kabul edilirler. En sevgili ođlu, geleceği bildiren tanrı Apollon, en sevdiği kızı ise akıl ve savaş tanrıçası Athena'dır.

Tasvirlerinde orta yaşı, güçlü, uzun ve gür saç ve sakalı olan bir görünümündedir. Elinde **Kykloplar'dan** aldığı yıldırım demetini tutar. Yanında kutsal hayvanı olan kartal vardır. Bazen de taht üzerinde oturur pozisyonda bir elinde zafer tanrıçası **Nike**, diğer elinde üzerinde kartal bulunan bir asayla tasvir edilir.

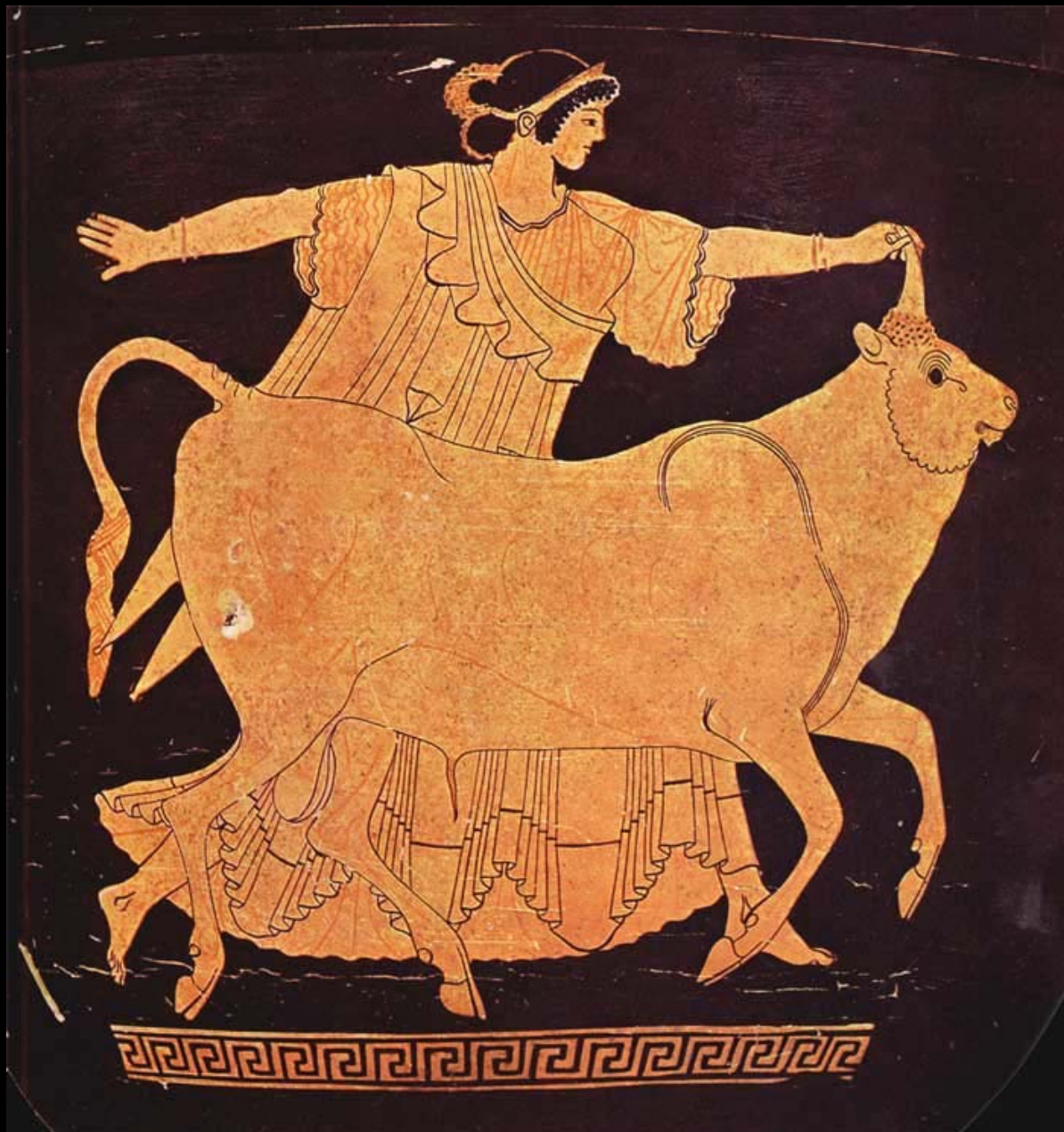
Zeus güçlü bir tanrı olmasına rağmen ölümlülere özgü zaafı ve tutkuları vardır. Karısı Hera'dan çekinmesine rağmen yasak aşklar yaşamaktan ve serüvenlere atılmaktan kaçınmamıştır. Bu ilişkilerinden bazılarında şekil değiştirdiği de görölür.

Zeus ve Europa

Europa Suriyeli genç ve güzel bir kızdı. Eğlenmesini gezmelerini seven bir kız olduğundan sabahleyin kalkar kalkmaz hemen kız arkadaşlarını çağırır, çiçek toplamaya giderlerdi. Böyle bir günde Zeus Europa'yı gördü. Onun parlak beyazlığı ve güzel gözleri Zeus'un çok hoşuna gitti. Fakat karısı kıskanç Hera'yı uyandırmamak ve de utangaç kızı ürkütmemek için güzel bir boğa kılığına girdi. Kızların çiçek topladıkları bahçenin etrafında dolaşmaya başladı. Bu sevimli hayvan kızların dikkatini çekti ve onu sevmek istediler.

Güzel Europa yaklaşınca boğa hemen ayaklarının dibine çöktü ve kızın ayaklarını yalamaya başladı. Europa da hayvanı okşamaya başladı ve boynuna bir çiçek buketi yerleştirdi. Sonra hayvanın sırtına bindi. Boğa kız bine binmez denize doğru koşmaya başladı. Deniz kenarına gelince dalgalar duruldu ve yarılarak boğaya yol verdiler. Uzun bir deniz yolculuğundan sonra karaya ayak bastıklarında bir çınar ağacının gölgesinde Zeus eski şekline girerek kendini tanıttı. Zeus ile Europa'nın ilişkisinden Girit kralı Minos dünyaya geldi.

Zeus ve Leda

Bu kez Zeus gönül verdiği kızı elde etmek için güzel bir kuğu kılığına girdi. Aetolia kralının kızının uyuduğu bir an da kuğu kanatlarını çarparak kızın yanına geldi. Leda sıçrayarak uyandı. Kuğu bu esnada uzun boynu ile kızın yüzünü okşuyordu. Kız uyandığında Zeus kendini tanıttı ve benden korkma ben aydınlık tanrısıyım. İstiyorum ki sen birbirinin eşi olan iki meşhur çocuğun anası olasın. Onlar ay ve güneş gibi birbirini takip ederek yaşayacaklar.

Birisinin adı **Kastor** diğnerinin adı **Pollüks** olacak ve onlar ölüm acısını hafifleyerek insanlara iyilik edecekler, ıstırap içinde çırpınan ve can vermek üzere olan gemicilerin yardımına koşan tanrılar olacaklardır. Zeus böyle dedi. 9 ay sonra Leda ormanda esrarlı bir yumurta yumurtladı bu yumurtadan birbirine benzeyen iki çocuk çıktı. Onlar yumurtadan çıkar çıkmaz parlak bir yıldızın ikisinin başına nur döktüğünü gördüler. Daha sonra ikisi aynı ata binerek ve ikisinin de elinde aynı mızrak bulunduğu halde dörtnala uzaklaştılar.

www.theoi.com

Zeus ve Antiope

Zeus'un sevgililerinde bir diğeri Antiope'dir. Zeus bu kez Satyr şekline girerek kıza yanaşır. Bu ilişkiden Zethos ve Amphion adında iki çocuk dünyaya gelir. Bu iki kardeş Boiotia'ya kral olup ve Thebai şehrini kurdular.

Zeus ve Danae

Danae güzel surları olan Argos şehrinin kralının kızıdır. Bu kral erkek çocuğu olmadığı için tahtının varissiz kalacağından korkuyor ve tanrılardan yardım istiyordu. Bir kahinden kızının bir mucize ile hamile kalacağını ve kendi tahtına oturacağını öğrendi. Argos'un kralı bundan çok korktu ve kızını tunç levhalarla kaplı bir yer altı odasına kapattı. Fakat Zeus bu kez yağmur damlası olarak odaya sızdı ve kızla birlikte oldu. Bu ilahi yağmurdan hamile kalan kız Perseus adında ünlü bir kahraman doğdu.

Zeus ve İo

Zeus bir gün İnakhos'un mavi gözlü kızına vurulmuştu. İo adındaki bu güzel kızla buluşmak için çoğu zaman Olympos'tan aşağı iniyordu. Bir gün kızın yanında her zamankinden fazla kaldığında Hera kıskançlık ateşiyle yanarak hızla yeryüzüne indi. Kocasını aramaya başladı. Zeus yakalanmamak için kızı güzel bir ineğe çevirdi. Ancak Hera Zeus'un bu numarasını anladı ve kızın peşine bir at sineği musallat etti. Canı yanan hayvan durup dinlenmeden koşmaya başladı.

Trakya'dan Anadolu'ya geçerken İstanbul Boğazi'ndan da geçti. Geçtiği yerlere adını veren İo böylece boğaza da adını verdi. Böylece İstanbul Boğazi'nin adı **Bosphoros** yani **inek geçidi** olarak kaldı.

Zeus ve Ganymedes

Zeus yalnızca kadınlarla değil aynı zamanda erkeklerle de ilişkisi olmuştur. Bir gün Ganymedes İda Dağı'nda koyunlarını otlatırken kocaman bir kartal şekline giren Zeus onu kaptığı gibi Olympos'a çıkardı. Bu genç çoban orada **Ambrosia** ve **Nektar** ile beslendi. Bu suretle tanrıların gözünü okşamak için ebedi gençliğini muhafaza etti. Bazı mitologlar onun Zeus'a sakilik yaptığını söylerler.

